

น.อ.หญิง กนกพรรณ รัตนกรี รวบรวม

ศาสตราจารย์กิตติคุณ ศาสตราจารย์เกียรติคุณ

ศาสตราจารย์คลินิก ศาสตราจารย์

ศาสตราจารย์กิตติมศักดิ์

ศาสตราจารย์กิตติคุณ ศาสตราจารย์เกียรติคุณ (emeritus professor/professor emeritus)

ศาสตราจารย์กิตติคุณ, ศาสตราจารย์เกียรติคุณ เป็นตำแหน่งที่แต่งตั้งจากอาจารย์ประจำผู้เคยดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ของมหาวิทยาลัย ซึ่งมีความรู้ ความสามารถ และความชำนาญเป็นพิเศษ และพ้นจากตำแหน่งไปโดยไม่มีความผิด สภามหาวิทยาลัยอาจแต่งตั้งให้เป็นศาสตราจารย์กิตติคุณหรือศาสตราจารย์เกียรติคุณในสาขาวิชาที่ศาสตราจารย์นั้นมีความเชี่ยวชาญเพื่อเป็นเกียรติยศได้ ศาสตราจารย์ผู้นี้อาจสอนในมหาวิทยาลัยต่อไปก็ได้ แต่ไม่ใช่ศาสตราจารย์ที่ต่ออายุราชการ บางมหาวิทยาลัยจะปรากฏชื่อศาสตราจารย์กิตติคุณหรือศาสตราจารย์เกียรติคุณแยกจากศาสตราจารย์ธรรมดาในคู่มือการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

การเรียกชื่อศาสตราจารย์กิตติคุณหรือศาสตราจารย์เกียรติคุณนั้นขึ้นอยู่กับพระราชบัญญัติของแต่ละมหาวิทยาลัย เช่น จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเรียกว่า ศาสตราจารย์กิตติคุณ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์เรียกว่า ศาสตราจารย์เกียรติคุณ

ตำแหน่งศาสตราจารย์กิตติคุณ หรือศาสตราจารย์เกียรติคุณ ตามพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษา หรือพระราชบัญญัติของแต่ละมหาวิทยาลัย ใช้อักษรย่อว่า “ศ.กิตติคุณ” หรือ “ศ.(เกียรติคุณ)” ส่วนระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการใช้ตำแหน่งทางวิชาการเป็นคำนำหน้านาม พ.ศ.๒๕๓๖ ใช้อักษรย่อว่า “ศ.”

ศาสตราจารย์คลินิก (clinical professor)

เป็นตำแหน่งทางวิชาการที่สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งบุคลากรฝ่ายเวชกรรมที่มีความรู้ ความชำนาญ ในด้านการสอน การวิจัย การค้นคว้าทดลอง และวิธีการบำบัดรักษาในภาคปฏิบัติซึ่งมีคุณค่าทางวิชาการ

ตัวอย่าง มหาวิทยาลัยมหิดลได้กำหนดคุณสมบัติบางประการของศาสตราจารย์คลินิก คือ ต้องมีอายุตั้งแต่ ๕๕ ปีขึ้นไป สอนและให้บริการทางวิชาการเป็นผลดีติดต่อกันมาแล้วไม่น้อยกว่า ๑๐ ปี มีคุณธรรมและประพฤติตนตามจรรยาบรรณของอาจารย์ มีภาระงานสอนและปฏิบัติการทางคลินิกตามข้อกำหนด มีผลการสอนระดับเชี่ยวชาญ มีเอกสารการสอนหรือสื่อการสอนอย่างน้อย ๑ หัวข้อในระดับดีมาก งานปฏิบัติการทางคลินิกที่ทำเป็นประจำในมหาวิทยาลัยได้ผลดีมาก ตำแหน่งศาสตราจารย์คลินิกใช้อักษรย่อว่า “ศ.คลินิก”

ศาสตราจารย์ (distinguished school หรือ named professor)

ศาสตราจารย์ เป็นตำแหน่งที่ไม่ใช่การกำหนดตำแหน่งทางวิชาการ แต่งตั้งเพื่อบังคับผู้ทรงคุณวุฒิเข้ามาทำงานในมหาวิทยาลัย เป็นตำแหน่งที่ได้รับเงินสนับสนุนอย่างพอเพียงจากแหล่งเงินทุนภายนอกมหาวิทยาลัยที่ได้รับการแต่งตั้งอาจเป็นผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์ หรือนักวิชาการที่ไม่เคยดำรงตำแหน่งทางวิชาการก็ได้ เป็นตำแหน่งที่กำหนดภารกิจชัดเจน มีระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งและมีค่าตอบแทนของแต่ละตำแหน่งไม่เท่ากัน

กรณีของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผู้ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์มีสิทธิ์ใช้คำว่า “ศาสตราจารย์เงินทุน.....” แล้วตามด้วยชื่อเงินทุนศาสตราจารย์นั้น ๆ ตามประกาศแต่งตั้งของสภามหาวิทยาลัยต่อท้ายชื่อของตน ตลอดระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ ดังเช่นประกาศจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๐ ซึ่งแต่งตั้ง “ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร.นงลักษณ์ วิรัชชัย เป็น ศาสตราจารย์กองทุนคณะครุศาสตร์ นายวิระ มาวิจักขณ์ เป็นศาสตราจารย์เงินทุนหลักทรัพย์ แม็กเท็กแมนูแฟคเจอร์ริง คอร์ปอเรชั่น (ประเทศไทย) จำกัด

ศาสตราจารย์กิตติมศักดิ์ (honorary professor)

ศาสตราจารย์กิตติมศักดิ์ เป็นตำแหน่งเกียรติยศที่ไม่ใช่ตำแหน่งทางวิชาการ ซึ่งมหาวิทยาลัยมอบให้แก่บุคคลผู้มีความเชี่ยวชาญและทำประโยชน์อย่างยิ่งต่อมหาวิทยาลัยและชุมชน

